

3.3.5. Wydatki na obsługę długu Skarbu Państwa

Wyszczególnienie	Wykonanie 2009 r.	Ustawa budżetowa na 2010 r.	Plan po zmianach na 2010 r.	Wykonanie 2010 r.	5:4	5:2
	w tys. zł				%	
1	2	3	4	5	6	7
Obsługa długu publicznego	32.227.760	34.868.515	34.868.445	34.142.991	97,9	105,9
Obsługa zadłużenia zagranicznego, należności i innych operacji zagranicznych	6.667.776	7.613.382	7.613.382	7.379.238	96,9	110,7
Obsługa skarbowych papierów wartościowych oraz innych instrumentów finansowych na rynku krajowym	25.552.535	26.514.715	27.248.045	26.757.410	98,2	104,7
Rozliczenia z tytułu poręczeń i gwarancji udzielonych przez SP	7.449	740.418	7.018	6.343	90,4	85,2

W ustawie budżetowej na rok 2010 w grupie ekonomicznej obsługa długu publicznego zaplanowano wydatki w łącznej wysokości 34.868.515 tys. zł, z tego na:

- obsługę zadłużenia zagranicznego oraz innych operacji zagranicznych w wysokości 7.613.382 tys. zł,
- obsługę skarbowych papierów wartościowych oraz innych instrumentów finansowych na rynku krajowym w wysokości 26.514.715 tys. zł,
- rozliczenia z tytułu poręczeń i gwarancji udzielonych przez Skarb Państwa w wysokości 740.418 tys. zł.

W ciągu roku, w wyniku decyzji Ministra Finansów dokonano przeniesienia środków zaplanowanych na rozliczenia z tytułu poręczeń krajowych w wysokości 77.330 tys. zł oraz gwarancji zagranicznych w wysokości 656.000 tys. zł na obsługę skarbowych papierów wartościowych oraz innych instrumentów finansowych na rynku krajowym. Ponadto środki w wysokości 70 tys. zł przewidziane na wydatki z tytułu poręczeń krajowych zostały przeniesione na pokrycie kosztów sądowych związanych z poręczeniami i gwarancjami, ewidencjonowane w grupie – wydatki bieżące jednostek budżetowych. Miało to wpływ na obniżenie do wysokości 34.868.445 tys. zł łącznego limitu wydatków w grupie ekonomicznej obsługa długu publicznego.

W efekcie powyższych decyzji limit wydatków przeznaczonych na rozliczenia z tytułu poręczeń i gwarancji udzielonych przez Skarb Państwa w stosunku do kwot pierwotnie zaplanowanych został łącznie zmniejszony o 733.400 tys. zł i wyniósł 7.018 tys. zł, zaś limit

wydatków przewidzianych na obsługę SPW oraz innych instrumentów finansowych na rynku krajowym został łącznie zwiększony o 733.330 tys. zł. i wyniósł 27.248.045 tys. zł.

Ponadto w listopadzie i grudniu 2010 r. decyzjami Ministra Finansów dokonano blokady wydatków w grupie ekonomicznej obsługa długu publicznego na łączną kwotę 705.155 tys. zł, które nie pomniejszają kwot planu po zmianach.

Ostateczna realizacja wydatków z tytułu obsługi długu publicznego w 2010 r. wyniosła 34.142.991 tys. zł, tj. 97,9% planu po zmianach. Wydatki na obsługę zadłużenia zagranicznego oraz innych operacji zagranicznych zrealizowano w wysokości 7.379.238 tys. zł, na obsługę skarbowych papierów wartościowych oraz innych instrumentów finansowych na rynku krajowym w wysokości 26.757.410 tys. zł oraz z tytułu poręczeń i gwarancji udzielonych przez Skarb Państwa w wysokości 6.343 tys. zł.

W porównaniu z rokiem 2009 realizacja wydatków z tytułu obsługi długu publicznego w roku 2010 była wyższa o 1.915.231 tys. zł, tj. o 5,9%. Było to wypadkową przede wszystkim wzrostu wielkości obsługiwanego zadłużenia w efekcie finansowania potrzeb pożyczkowych

w latach 2009-2010 przy niższym dyskoncie od wykupywanych SPW, aprecjacji złotego oraz przeprowadzonych operacji swap w latach 2009-2010 wpływających na rozkład kosztów pomiędzy latami.

3.3.6. Środki własne Unii Europejskiej

W ustawie budżetowej na 2010 r. wydatki części Środki własne Unii Europejskiej zaplanowano w wysokości 14.095.082 tys. zł.

Wysokość polskich wpłat do budżetu UE ulegała zmianie w trakcie roku ze względu na wprowadzenie korekt budżetowych.

Przyjęta przez władzę budżetową w grudniu 2009 r. korekta budżetu ogólnego UE spowodowała obniżenie poziomu składki za 2009 r. o 371.192 tys. zł. Nadpłatę tę Polska rozliczyła, zgodnie z decyzją Komisji Europejskiej razem z ratą składki za luty 2010 r. (poprzez pomniejszenie składki). Ponadto wraz z płatnością w miesiącu kwietniu dokonano korekty płatności w zakresie tradycyjnych środków własnych za luty 2010 r. w wysokości 3.032 tys. zł w wyniku rozliczeń opłat cukrowych za lata 2004-2006. W maju 2010 r. dokonano dodatkowej korekty w wysokości 45 tys. zł, co było spowodowane likwidacją 3 producentów cukru.

Mimo rozliczenia nadpłat limit wydatków tej części okazał się niewystarczający na pokrycie w miesiącu grudniu 2010 r. płatności polskiej składki do budżetu UE. Wyższa od zakładanej realizacja wydatków wynika przede wszystkim z:

- aktualizacji prognoz makroekonomicznych uwzględniających skutki kryzysu gospodarczego,
- dodatkowych płatności z tytułu aktualizacji szacunków VAT i DNB za lata ubiegłe oraz z tytułu korekty na rzecz państw, które nie uczestniczyły w finansowaniu szczególnego działania lub polityki UE.

W konsekwencji konieczne okazało się zwiększenie limitu wydatków części Środki własne Unii Europejskiej poprzez uruchomienie brakujących środków z rezerwy celowej w łącznej kwocie 250.953 tys. zł.

Plan finansowy na 2010 r. po zmianach wyniósł 14.345.504 tys. zł.

Zrealizowane w 2010 r. wydatki stanowiły 100% planu po zmianach i wyniosły 14.345.410 tys. zł, w tym w szczególności:

- wpłata obliczona, zgodnie z metodologią UE, na podstawie Dochodu Narodowego Brutto DNB – 10.211.503 tys. zł,
- wpłata obliczona, zgodnie z metodologią UE, na podstawie podatku od towarów i usług – 2.083.470 tys. zł,
- wpłata z tytułu udziału w opłatach celnych i rolnych – 1.219.932 tys. zł,
- wpłata z tytułu opłat cukrowych – 54.321 tys. zł,
- wpłata z tytułu finansowania rabatu brytyjskiego – 671.920 tys. zł,
- wpłata z tytułu finansowania mechanizmu korekcyjnego na rzecz Niderlandów i Szwecji – 91.901 tys. zł
- środki przeznaczone na zapłatę IV raty należności na rzecz budżetu Unii Europejskiej wynikającej z decyzji Komisji Europejskiej dotyczącej nadmiernych zapasów produktów rolnych – 12.363 tys. zł.

3.3.7. Wydatki na współfinansowanie projektów z udziałem środków Unii Europejskiej

W ustawie budżetowej na rok 2010 w wydatkach w kolumnie „Współfinansowanie projektów z udziałem środków Unii Europejskiej” zaplanowano kwotę 15.867.817 tys. zł, z tego na:

1. Wydatki ujęte w budżetach dysponentów na ogólną kwotę – 7.025.475 tys. zł, w tym na:

- finansowanie programów/projektów realizowanych w ramach funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności (w tym zamykanie pomocy) – 3.812.245 tys. zł,
 - finansowanie projektów realizowanych w ramach Norweskiego Mechanizmu Finansowego i Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy – 396.155 tys. zł,
 - wydatki krajowe na zadania związane z realizacją Wspólnej Polityki Rolnej i Rybackiej – 2.817.075 tys. zł.
2. Rezerwę celową „Współfinansowanie projektów realizowanych z udziałem środków europejskich, finansowanie projektów z udziałem środków otrzymywanych od państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA), projektów z udziałem innych środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej nie ujętych w budżecie środków europejskich, finansowanie projektów pomocy technicznej, finansowanie Wspólnej Polityki Rolnej, a także na pokrycie potrzeb wynikających z różnic kursowych przy realizacji programów finansowanych z UE” – 8.841.227 tys. zł.
 3. Rezerwę celową „Rezerwa placowa na zmiany organizacyjne i nowe zadania (w tym na skutki przechodzące z 2009r.) oraz wynagrodzenia osób zajmujących się programami finansowanymi z budżetu UE” – 1.115 tys. zł.

W ramach kwoty przewidzianej na finansowanie projektów z udziałem środków Unii Europejskiej (wyłączając Wspólną Politykę Rolną i Rybacką), Mechanizmów Finansowych oraz Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy plan po zmianach ukształtował się w wysokości 5.763.814 tys. zł, natomiast wydatki w 2010 roku zrealizowano w wysokości 4.692.874 tys. zł, tj. 81,42% planu po zmianach, z tego na:

- finansowanie programów/projektów realizowanych w ramach funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności – plan po zmianach – 4.902.873 tys. zł, natomiast wykonanie wyniosło – 3.917.177 tys. zł, tj. 79,89% planu po zmianach,
- finansowanie projektów realizowanych w ramach Norweskiego Mechanizmu Finansowego i Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy – plan po zmianach – 678.800 tys. zł, natomiast wykonanie wyniosło – 612.434 tys. zł, tj. 90,22% planu po zmianach,
- inne środki, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 6 w ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.), zamykanie pomocy w ramach NPR 2004-2006 oraz pozostałe wydatki związane z realizacją programów (m.in. kontrola I stopnia, zwroty dotyczące rozliczeń z Komisją Europejską) – plan po zmianach – 182.141 tys. zł, natomiast wykonanie wyniosło – 163.263 tys. zł, tj. 89,64% planu po zmianach.

Powyższe wydatki przeznaczone były na projekty realizowane w ramach:

1. Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia 2007-2013 w wysokości 3.626.821 tys. zł, z tego na następujące programy:
 - Program Operacyjny Kapitał Ludzki – 961.465 tys. zł,
 - Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko – 593.109 tys. zł,
 - Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka – 629.901 tys. zł,
 - Programy Operacyjne Europejskiej Współpracy Terytorialnej oraz Europejskiego Programu Sąsiedztwa i Partnerstwa – 44.588 tys. zł,
 - Program Operacyjny Rozwój Polski Wschodniej – 177.410 tys. zł,
 - Program Operacyjny Pomoc Techniczna 2007-2013 – 301.062 tys. zł,
 - 16 Regionalnych Programów Operacyjnych – 919.286 tys. zł.
2. Programu Operacyjnego Zrównoważony Rozwój Sektora Rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich w wysokości – 125.133 tys. zł.
3. Funduszu Spójności w wysokości – 165.223 tys. zł.
4. Norweskiego Mechanizmu Finansowego i Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz Szwajcarsko – Polskiego Programu Współpracy w wysokości – 612.434 tys. zł.
5. Pozostałych programów finansowanych z udziałem środków Unii Europejskiej – 163.263 tys. zł.

W roku 2010 z wydatków budżetu państwa realizowane było także współfinansowanie Wspólnej Polityki Rolnej, krajowa część finansowania wyprzedzającego PROW 2007-2013 oraz koszty o charakterze operacyjnym – opłaty za prowadzenie rachunków bankowych. Wydatki na krajowe współfinansowanie płatności WPR zaplanowane zostały w budżetach części Rozwój wsi i Rynki rolne w wysokości 50% planowanych wydatków na ten cel, pozostałe 50% ujęto w rezerwie celowej poz. 8 „Współfinansowanie projektów realizowanych z udziałem środków europejskich, finansowanie projektów z udziałem środków otrzymywanych od państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA), projektów z udziałem innych środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej nie ujętych w budżecie środków europejskich, finansowanie projektów pomocy technicznej, finansowanie Wspólnej Polityki Rolnej, a także na pokrycie potrzeb wynikających z różnic kursowych przy realizacji programów finansowanych z UE”.

Dodatkowo, w trakcie wykonywania budżetu 2010 r. w związku ze zmianą przeznaczenia rezerw celowych (poz. 7 „Dopłaty do paliwa rolniczego” i poz. 36 „Ubezpieczenie upraw rolnych i zwierząt gospodarskich”) wydatki na Wspólną Politykę Rolną zwiększone zostały łącznie o kwotę 72.197 tys. zł¹.

Realizacja wydatków poszczególnych dysponentów, w łącznej wysokości 6.275.360² tys. zł, w ramach limitów uwzględniających zwiększenia ze środków rezerwy celowej w kwocie 3.419.928 tys. zł. prezentuje się następująco:

- finansowanie wyprzedzające – Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013 (Pomoc Techniczna) oraz opłaty za prowadzenie rachunków bankowych obsługujących WPR i audyt akredytacyjny – w części Budżet, finanse publiczne i instytucje finansowe – 5.103 tys. zł,
- finansowanie wyprzedzające – Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013 (Pomoc Techniczna) – w części Rolnictwo – 40.857 tys. zł,
- współfinansowanie Wspólnej Polityki Rolnej – I filar WPR oraz Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013 (zadania realizowane przez ARiMR) oraz finansowanie wyprzedzające – Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013 (Pomoc Techniczna) – w części Rozwój wsi – 5.480.442 tys. zł,
- Interwencje Rynkowe z zakresu Wspólnej Polityki Rolnej (zadania realizowane przez ARR) oraz finansowanie wyprzedzające – Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013 (Pomoc Techniczna) – w części Rynki rolne – 555.077 tys. zł,
- finansowanie wyprzedzające – Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013 (Pomoc Techniczna) – w części Urząd Zamówień Publicznych – 94 tys. zł,
- systemem kontroli wspólnej polityki rybackiej – w części Rybołówstwo – 1.796 tys. zł,
- finansowanie wyprzedzające – Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013 (scalanie gruntów oraz gospodarowanie rolniczymi zasobami wodnymi) oraz Finansowanie wyprzedzające – Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013 (Pomoc Techniczna) – w części Budżety wojewodów – 191.991 tys. zł.

¹ Opinia nr 197 Komisji Finansów Publicznych do Ministra Finansów w sprawie zmiany przeznaczenia rezerwy celowej – 9.445 tys. zł na uzupełniające płatności bezpośrednie oraz opinia nr 198 Komisji Finansów Publicznych do Ministra Finansów w sprawie zmiany przeznaczenia rezerwy celowej – 62.752 tys. zł na uzupełniające płatności bezpośrednie.

² Wykonanie wydatków obejmuje także środki na sfinansowanie niekwalifikowalnego podatku VAT w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013, które należą do innych grup wydatków.